

не была рыгала отдавнашны врѣмена до 40 лѣто по Христа, а пакъ голѣми-ти Американскы волкани всяко столѣтіе пламвать по еднажь. Прѣди да подкачать волкани-ти да рыгать обыкновено сж чюе подъ землѣ-тѣ нѣчто да бухти като отъ грѣмотевицѣ, усѣща ся да ся трясе земля-та, па послѣ земе да блыка лава изъ кратера на горѣ до врѣха, и подыръ малко пакъ ся слѣга, а това прави голѣмъ шумъ. При това по нѣкога ся распукнѣть стѣны-ты на волкана, а прѣзъ пукотины-ты потече лава като огненна рѣка; по нѣкога пакъ, кога-то лава-та ся издвигне дори до врѣха на кратера, разлѣе ся на долѣ по полянѣ-тѣ. Слѣдъ това види ся изъ кратера голѣмъ огненъ стльбъ, кой-то отдалечь ся гляда като да црчи на горѣ врѣла вода. Нажежена-та лава съ камынѣ-ти много пжти достига до 1200 метра wysoko, па кога пада на землѣ-тѣ, види ся, нощъ, като да вали огнь отъ небе-то, а отъ могилѣ-тѣ ся спуша цѣла огненна рѣка отъ лавж, надъ коїхъ-то ся віе гжѣсть дымъ отъ жюпелнѣ и хлорнѣ киселины. Така огнена рѣка по нѣкога быва глубока до 10 метра, наширъ ся разлива до еднѣ милѣ, и надльжь до 30 мили. Испрѣво лава-та тече брѣзо, нѣ наскоро изстыне та тогава за единъ часъ едва нѣколко ст҃жки ся помѣкне. Лава-та кога стон нѣколко врѣмѧ на едно мѣсто, хваща отгорѣ си каменитѣ корж, а извѣтрѣ за много години оставая горяща и течна.

Отакъ изрыгне волканъ-ть лавж и угасне огненый стльбъ, излиза изъ кратера черенъ дымъ та ся разстила надъ кратера и прави гжѣсть облакъ, изъ кой-то падать по ребра-та на планинѣ-тѣ ситни камынѣ, наречени *рапилли*, а легкъ и тьменъ пепель лѣти на около, нѣкога до сто мили на далечь. Обыкновено пепель-ть лѣти и ся сипе рядомъ нѣколко дни, а слѣдъ ягкы волканскы рыганія цѣлый вѣздухъ быва така напълненъ съ тьмно-блѣзникавъ пепель. что-то цѣлы области всрѣдъ ясны дни стоять замотаны въ тьмнѣ мъглѣ. Силны-ты водны пары, что излизать заедно съ дыма, правять надъ устіе-то на волкана гжсты черны облацы, изъ кон-то ся стрѣлатъ свѣткавицы съ грѣмотевици; изъ облацы-ты ся изливать силни порое, кон-то размѣсени съ пепель, по нѣкога заливать и потопявать цѣлы области. Всякога, кога сильно изврѣгать огнемѣтны-ты плавинны, най-сѣтнѣ олелія-та ся сврышва съ извѣтрѣніе на